

CONV 186/02

WG V 5

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της : Γραμματείαςπρος : την Ομάδα εργασίας V «Επικουρικές αρμοδιότητες»

Θέμα : Συνοπτικά πεπραγμένα της συνεδρίασης της 9ης Ιουλίου 2002

Το έναυσμα για τη συζήτηση έδωσε η παρουσίαση του εγγράφου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Οριοθέτηση αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών : θέμα βαθμού της παρέμβασης» (WD4-WGV), και του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Μαΐου 2000 σχετικά με «την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών» με εισηγητή τον κ. Alain Lamassoure. Εξετάσθηκαν επίσης τα έγγραφα WD1– WGV (τα οποία συνέταξε η Γραμματεία) και WD3–WGV (του κ. Pieters), καθώς και οι γραπτές συμβολές των κ.κ. Farnleitner (CONV 58/02) και Wuermeling (CONV 107/02).

Κατά τη συζήτηση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του τροποποιηθέντος κατά την προηγούμενη συνεδρία προγράμματος εργασίας –«*ορισμός της έννοιας «επικουρικές αρμοδιότητες» σε ευρύτερο πλαίσιο (κατηγοριοποίηση των αρμοδιοτήτων)*» – εθίγησαν πολλά θέματα, μεταξύ των οποίων :

- Ως προς τη μεθόδευση, γίνεται γενικώς δεκτό ότι πρώτα πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση σχετικά με την κατηγοριοποίηση των αρμοδιοτήτων και μετά να εξετασθούν τα χαρακτηριστικά των επικουρικών αρμοδιοτήτων και να προσδιορισθούν οι πολιτικές που καλύπτει αυτή η κατηγορία.

- Επετεύχθη γενική συναίνεση όσον αφορά τη συμπληρωματικότητα μεταξύ της κατάταξης που προτείνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και εκείνης που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μερικοί πάντως επεσήμαναν τον κάπως άκαμπτο χαρακτήρα της μεθόδου που προτείνει η Επιτροπή.
- Μερικοί πρότειναν να αντικατασταθεί η σημερινή, περιπτωσιολογική, προσέγγιση από μια «γενική» προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία τα χαρακτηριστικά μιας κατηγορίας αρμοδιοτήτων θα αποτελούν αντικείμενο μιας ή περισσότερων διατάξεων της Συνθήκης, ενώ σε μια άλλη διάταξη θα απαριθμούνται οι σχετικοί τομείς. Στο πλαίσιο αυτό, έργο της Ομάδας εργασίας θα είναι να καθορίσει τα χαρακτηριστικά των επικουρικών αρμοδιοτήτων, την έκταση και τα όρια της κοινοτικής δράσης και τους τομείς που καλύπτονται από την κάθε κατηγορία.
- Η Ομάδα εργασίας διερωτήθηκε τι νομικές επιπτώσεις θα έχει τυχόν αντικατάσταση, όπως ζητεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της κατηγορίας «αποκλειστικές αρμοδιότητες» (της Ένωσης) από την έννοια «ίδιες αρμοδιότητες», και ποιές θα είναι οι συνέπειές της όσον αφορά τη σημερινή διατύπωση του άρθρου 5 της Συνθήκης ΕΚ (αρχές επικουρικότητας και αναλογικότητας).
- Πολλοί ομιλητές πρόβαλαν την ανάγκη διατήρησης μιας κάποιας ευελιξίας στο σύστημα καταμερισμού των αρμοδιοτήτων, συνδέοντας την ανάγκη αυτή προς τις απαιτήσεις της παγκοσμιοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, υποστηρίχθηκε ότι πρέπει να διατηρηθεί ένας μηχανισμός ευελιξίας παρόμοιος προς εκείνον του άρθρου 308.
- Εθίγη το ζήτημα της κατάργησης των λειτουργικών νομικών βάσεων η οποία προτείνεται στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και επισημάνθηκε το παράδοξο μιας τέτοιας κατάργησης, δεδομένου του στόχου που διακηρύσσεται στο ψήφισμα και που είναι η διατήρηση των στοιχείων ευελιξίας του συστήματος.
- Πολλοί επίσης ομιλητές στάθηκαν στο θέμα της διαφάνειας (δημοκρατικό αίτημα). Πρέπει κατά προτεραιότητα να διευκρινισθεί ποιος είναι υπεύθυνος και για τι μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Το ζήτημα επίσης του καταμερισμού καθηκόντων μεταξύ Ένωσης και κρατών μελών αναφέρθηκε σε σχέση με την εφαρμογή των αρμοδιοτήτων. Πρόκειται για την προβληματική των περιπτώσεων κατά τις οποίες η έκδοση εκτελεστικών κανόνων ανατίθεται στην Επιτροπή αντί να αποτελεί ευθύνη των κρατών μελών, και για τον ρόλο που διαδραματίζουν στο πλαίσιο αυτό οι διαδικασίες επιτροπής, των οποίων μερικοί ζητούν την απλούστευση ή και την κατάργηση.

- Μερικοί υπογράμμισαν ότι πολλές φορές εκείνο που λείπει από την Ένωση προκειμένου να αναλάβει δράση δεν είναι οι αρμοδιότητες, αλλά οι αποτελεσματικές διαδικασίες λήψης απόφασης.
- Ορισμένα μέλη υπενθύμισαν ότι, σε τελευταία ανάλυση, οι αρμοδιότητες, τόσο στον εθνικό, όσο και στον κοινοτικό χώρο, πηγάζουν από τα κράτη μέσω προνομιακής συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Ένωση σημαίνει μοιρασμένη κυριαρχία.
- Μερικά μέλη τόνισαν επίσης τη σημασία της επιλογής των λέξεων για τον καθορισμό των κατηγοριών αρμοδιοτήτων, ιδιαίτερα των επικουρικών. Συζητήθηκε η χρησιμοποίηση όρων όπως «υπολειπόμενη» ή «μερική» αρμοδιότητα.

Συμπεράσματα επί του πρακτέου

- Ο κ. Altmaier θα υποβάλει έγγραφο με συστηματοποιημένη καταγραφή της συζήτησης της ημέρας.
- Ο κ. Wuermeling θα υποβάλει έγγραφο σχετικά με τη συστηματοποίηση των ορίων και περιορισμών κατά τον ορισμό των λεγομένων «επικουρικών» αρμοδιοτήτων.
- Η Επιτροπή ανέλαβε να υποβάλει έγγραφο στο οποίο θα αναλύονται συγκεκριμένες περιπτώσεις με εφαρμογή των κριτηρίων κατηγοριοποίησης που προτείνει η Επιτροπή για συγκεκριμένους τομείς.
- Η Ομάδα θα μπορούσε, κατά τη διάρκεια ακρόασης εμπειρογνομόνων, να μελετήσει την προβληματική του κοινοτικού κεκτημένου : περί τίνος πρόκειται; Πρέπει να διατηρηθεί το κάθε τι και με κάθε τίμημα; Πρέπει να γίνουν προσαρμογές;